

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen on pidettävä kiinni hoitotakuusta

Pohjois-Karjalan SDP:n aluevaltuustoryhmä on jättänyt 9.10.2024 valtuustoaloitteen koskien perusterveydenhuollon hoitotakuuta. Pohjois-Karjalan SDP:n aluevaltuustoryhmä esittää, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialue sitoutuu säilyttämään 14 vuorokauden hoitotakuun perusterveydenhuollossa ja 4 kuukauden hoitotakuun suun terveydenhuollossa.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelujen vastaus aloitteeseen

Siun soten terveys- ja sairaanhoitopalvelut kiittää Pohjois-Karjalan SDP:n aluevaltuustoryhmää laatimastaan aloitteesta.

Valtioneuvosto on päättänyt 23.9.2024 hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain 51 a ja 51 b §:n ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain 10 a ja 10 b §:n muuttamisesta (HE 134/2024 vp).

Esityksessä ehdotetaan, että kiirettömään hoitoon pääsyn enimmäisaika perusterveydenhuollon avosairaanhoidossa palautettaisiin 23 vuotta täyttäneiden osalta nykyisestä 14 vuorokaudesta aiempaan kolmeen kuukauteen. Perusterveydenhuoltoon kuuluvassa suun terveydenhuollossa luovutettiin 23 vuotta täyttäneiden osalta voimassa olevasta neljän kuukauden kiirettömään hoitoon pääsyn enimmäisajasta ja 1.11.2024 voimaan tulevaksi säädetystä kolmen kuukauden enimmäisajasta ja enimmäisajaksi palautettaisiin aiempi kuusi kuukautta. Liitännäismuutoksena pidennettäisiin myös lääkärin ja hammaslääkärin sekä erikoishammaslääkärin jatkokäyntien toteutumisen enimmäisaikoja. Ehdotettavan sääntelyn mukaan kaikissa tapauksissa hoitoon tulisi kuitenkin päästä lääketieteelliset seikat ja muu potilaan yksilöllinen tilanne huomioiden kohtuullisessa ajassa. Muutokset eivät koskisi alle 23-vuotiaita. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

Tämä hallituksen esitys liittyy valtion vuoden 2025 talousarvioon ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Sen seurauksena on suunniteltu vähennettäväksi hyvinvointialueille, perusterveydenhuoltoon, kohdistuvaa rahoitusta 130 milj. euroa vuodesta 2025 alkaen, Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen rahoitusvähennys tähän liittyen on noin 3M€.

Hyvinvointialueen lääketieteellisen arvion mukaan tämä on terveydenhuollolle haitallista ja tulee pitkällä aikavälillä todennäköisesti huonontamaan terveydenhuollon laatua. Kansainvälisesti perusterveydenhuoltoon on pyritty panostamaan ja yleislääkärille pääsyä parantamaan. Eurooppalaisella tasolla arvioiden perusterveydenhuoltoon yleislääkärin vastaanotolle pääsyn hoitotakuun tavoite kolme kuukautta on poikkeuksellisen pitkä aika. Hoitotakuun heikentäminen tulee todennäköisesti lisäämään häiriökysyntää kansalaisten hakeutuessa lääkäriin kiirevastaanotoille ja päivystyksiin kiireettömien asioiden muututtua kiireellisiksi sekä aiheuttamaan kalliimman, erityistason hoidon lisätarvetta ja sen seurauksena kustannusten lisääntymistä.

Hyvinvointialueelle perusterveydenhuollon rahoitukseen, ja siten myös sen toimintaan, kohdistuvat leikkaukset ja tähän liittyvät lain muutosesitykset eivät näyttäydy perusterveydenhuollon vahvistamisena vaan ovat päinvastoin ristiriidassa kansallisessa keskustelussa käydyn perustason palveluiden vahvistamisen kanssa. Tulkitsemme, että esitetyillä toimenpiteillä ja lain muutoksilla heikennetään perusterveydenhuoltoa ja tämä on myös Siun soten strategian vastaista.

Koska hyvinvointialueiden rahoitusta tulnaisiin karsimaan esitetyn lakimuutoksen perusteella emme voi valitettavasti sitoutua säilyttämään 14 vuorokauden hoitotakuuta perusterveydenhuollossa ja 4 kuukauden hoitotakuuta suun terveydenhuollossa, mikäli esitetyt lain muutokset astuvat voimaan.

Tulemme kuitenkin toimialueella turvaamaan mahdollisuuksien mukaan mahdollisimman oikea-aikaisen hoitoon pääsyn perusterveydenhuollossa ja suun terveydenhuollossa hyvinvointialueen strategian mukaisesti käytettävissä olevilla resursseilla ja henkilöstövoimavaroilla.

Kunnioittavasti, *Joensuussa 20.11.2024*

Susanna Wilén
Toimialuejohtaja, Terveys- ja sairaanhoitopalvelut